Motion 2017:17 av Susanne Nordling m.fl. (MP) om sammanhållen vård och omsorg för äldre

27

LS 2017-0731

Landstingsrådsberedningen

SKRIVELSE
2017-11-01

LS 2017-0731

Landstingsstyrelsen

Motion 2017:17 av Susanne Nordling m.fl. (MP) om sammanhållen vård och omsorg för äldre

Föredragande landstingsråd: Ella Bohlin

Ärendebeskrivning

Susanne Nordling m.fl. (MP) har den 9 maj 2017 inkommit med en motion om sammanhållen vård och omsorg för äldre, i vilken den föreslår att den kommunala äldreomsorgen och landstingets vård behöver organiseras samordnat samt föreslår att landstinget ska ta fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet.

Förslag till beslut

Landstingsrådsberedningen föreslår landstingsstyrelsen föreslå landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Landstingsrådsberedningens motivering

Sammanhållen vård och omsorg, främst för multisjuka äldre, är en viktig del i det pågående arbetet med att utveckla hälso- och sjukvården. För närvarande pågår flera initiativ inom landstinget för att säkerställa en mer sammanhållen vård och omsorg på kort och lång sikt. Vårdval Senior är ett sådant initiativ som skulle göra vården och omsorgen runt den mycket sjuka äldre patienten mera sammanhållen.
I SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0452, beslutades att de vårdområden som är särskilt näraliggande primärvården ska länkas samman bättre för att i en mer sömlös vårdkedja kunna möta patienternas hela vårdbehov. Speciellt de vårdområden som berör äldres vård- och omsorg behöver verka i en helhet. Utifrån det så arbetar hälso- och sjukvårdsnämnden med att identifiera de vårdområden som kan integreras med primärvården för att på ett bättre sätt tillgodose patientens hela vårdbehov. Fokus för detta arbete är inledningsvis de äldres behov av en bättre samverkan mellan till

exempel husläkarverksamheten, primärvårdsrehabiliteringen samt avancerad vård i hemmet och palliativ vård. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer också att påbörja ett arbete med att utveckla geriatrikens och den avancerade hemsjukvårdens roll i nätverkssjukvården.
I det nuvarande uppdraget för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård så är äldre och multisjuka en prioriterad målgrupp. Personer med stora och sammansatta behov ska prioriteras till fasta och kontinuerliga vårdkontakter samt till koordinering av vård och läkemedelsbehandling. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att tydliggöra de äldres rätt till en fast läkarkontakt under det pågående arbete med det förfrågningsunderlag som ska gälla för husläkarverksamheten från 2018.
Hälso- och sjukvårdsnämnden samarbetar med länets kommuner genom Storsthlm (det tidigare Kommunförbundet Stockholms län, KSL) med målsättningen att kommunerna ska överta ansvaret för hemsjukvården 2020. Syftet med övertagandet är att skapa en trygg och säker vård och omsorg samt att använda samhällets resurser effektivare. Den modell som utformas under arbetet ska säkerställa samordningen av individens hälso- och sjukvårdsbehov.
Den 1 januari 2018 träder lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i kraft. Den nya lagen innebär en förändrad planeringsprocess vid utskrivning och den landstingsfinansierade öppna vården blir huvudansvarig för samordning av processen vid utskrivning och dirigent för samverkan kring den fortsatta vården utanför sjukhuset. Den 28 september 2017 beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden om den regionala överenskommelsen Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, HSN 2017-1255. Överenskommelsen ska vara ett stöd till ett gemensamt utvecklingsarbete och fördjupad samverkan mellan kommunerna och landstinget i länet. Parterna ska gemensamt verka för att planeringsprocessen i samband med utskrivning från sluten hälso- och sjukvård har den enskildes behov och önskemål i centrum och där målet är att den enskilde känner sig trygg och uppnår högsta möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet efter utskrivning.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 9 oktober 2017
Motion 2017:17
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 28 september 2017
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 17 augusti 2017

Irene Svenonius

Ella Bohlin

Gustaf Drougge

Stockholms läns landsting

2017-10-09
LS 2017-0731

Landstingsstyrelsen
Landstingsstyrelsens förvaltning
Landstingsdirektörens stab
Ingela Erneholm

Landstingsstyrelsen

Motion 2017:17 av Susanne Nordling m.fl. (MP) om sammanhållen vård och omsorg för äldre

Ärendebeskrivning

Susanne Nordling m.fl. (MP) har den 9 maj 2017 inkommit med en motion om sammanhållen vård och omsorg för äldre, i vilken den föreslår att den kommunala äldreomsorgen och landstingets vård behöver organiseras samordnat samt föreslår att landstinget ska ta fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet.

Beslutsunderlag

Landstingsdirektörens tjänsteutlåtande den 9 oktober 2017
Motion 2017:17
Hälso- och sjukvårdsnämndens protokollsutdrag den 28 september 2017
Hälso- och sjukvårdsförvaltningens tjänsteutlåtande den 17 augusti 2017

Förslag till beslut

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att anse motionen besvarad.

Förvaltningens förslag och motivering

Sammanfattning
Motionärerna skriver att sjuka äldre får träffa många olika personer och aktörer för sin omsorg och vård, vilket leder till otrygghet för många och ett onödigt lidande. I motionen föreslås att den kommunala äldreomsorgen och landstingets vård organiseras mer samordnat och att landstinget ska ta fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet.

Idag både pågår och planeras för systematiska insatser för att utveckla en mer sammanhållen vård och omsorg för de äldre. Förvaltningen föreslår därför att motionen ska anses besvarad.

Bakgrund
Susanne Nordling m.fl. (MP) har till fullmäktige lämnat en motion om att sjuka äldre får träffa många olika personer och aktörer för sin omsorg och vård. De skriver att ansvarsgränserna ofta är oklara, för både patienten och vårdgivarna och att bristande organisering och styrning leder till otrygghet för många och ett onödigt lidande. Motionärerna vill att den kommunala äldreomsorg och landstingets vård ska organiseras samordnat för att ge en tryggare vård och omsorg, stärka patientsäkerheten, minska väntetider och använda resurserna mer effektivt. I motionen föreslås därför att landstinget ska ta fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet.

Hälso- och sjukvårdsnämnden har yttrat sig i ärendet.

Överväganden
Sammanhållen vård och omsorg, främst för multisjuka äldre, är en viktig del i det pågående arbetet med att utveckla hälso- och sjukvården. För närvarande pågår flera initiativ inom landstinget för att säkerställa en mer sammanhållen vård och omsorg på kort och lång sikt.

I SLL Mål och budget 2018, LS 2017-0452, beslutades att de vårdområden som är särskilt näraliggande primärvården ska länkas samman bättre för att i en mer sömlös vårdkedja kunna möta patienternas hela vårdbehov. Speciellt de vårdområden som berör äldres vård- och omsorg behöver verka i en helhet. Utifrån det så arbetar hälso- och sjukvårdsnämnden med att identifiera de vårdområden som kan integreras med primärvården för att på ett bättre sätt tillgodose patientens hela vårdbehov. Fokus för detta arbete är inledningsvis de äldres behov av en bättre samverkan mellan till exempel husläkarverksamheten, primärvårdsrehabiliteringen samt avancerad vård i hemmet och palliativ vård. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer också att påbörja ett arbete med att utveckla geriatrikens och den avancerade hemsjukvårdens roll i nätverkssjukvården.

I det nuvarande uppdraget för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård så är äldre och multisjuka en prioriterad målgrupp. Personer med stora och sammansatta behov ska prioriteras till fasta och kontinuerliga vårdkontakter samt till koordinering av vård och läkemedelsbehandling. Hälso- och sjukvårdsnämnden kommer att tydliggöra de äldres rätt till en fast läkarkontakt under det pågående arbete med det förfrågningsunderlag som ska gälla för husläkarverksamheten från 2018.

Hälso- och sjukvårdsnämnden samarbetar med länets kommuner genom Storsthlm (det tidigare Kommunförbundet Stockholms län, KSL) med

målsättningen att kommunerna ska överta ansvaret för hemsjukvården 2020. Syftet med övertagandet är att skapa en trygg och säker vård och omsorg samt att använda samhällets resurser effektivare. Den modell som utformas under arbetet ska säkerställa samordningen av individens hälso- och sjukvårdsbehov.

Den 1 januari 2018 träder lag (2017:612) om samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård i kraft. Den nya lagen innebär en förändrad planeringsprocess vid utskrivning och den landstingsfinansierade öppna vården blir huvudansvarig för samordning av processen vid utskrivning och dirigent för samverkan kring den fortsatta vården utanför sjukhuset. Den 28 september 2017 beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden om den regionala överenskommelsen Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård, HSN 2017-1255. Överenskommelsen ska vara ett stöd till ett gemensamt utvecklingsarbete och fördjupad samverkan mellan kommunerna och landstinget i länet. Parterna ska gemensamt verka för att planeringsprocessen i samband med utskrivning från sluten hälso- och sjukvård har den enskildes behov och önskemål i centrum och där målet är att den enskilde känner sig trygg och uppnår högsta möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet efter utskrivning.

Då det redan pågår systematiska insatser och planeras för ytterligare arbete för att utveckla en mer sammanhållen vård och omsorg för de äldre, så föreslår förvaltningen att motionen ska anses besvarad.

Ekonomiska konsekvenser
Beslutet har inte några ekonomiska konsekvenser.

Malin Frenning
Landstingsdirektör

Carl Rydingstam
Chef ledningsstab

Beslutsexpediering:
Akt
Landstingsfullmäktige

Godkänd av Malin Frenning, 2017-10-06

Stockholms läns landsting

miljöpartiet de gröna

MOTION

2017-05-09

Ankom
Stockholms läns landsting
2017 -05- 09
Dnr LS2017-0731

2017:17

Motion av Susanne Nordling, Thomas Bengtsson (MP) m.fl. om sammanhållen vård och omsorg för äldre

Sjuka äldre får träffa många olika personer och aktörer för sin omsorg och vård. Ansvarsgränserna är ofta oklara, för både patienten och vårdgivarna. Bristande organisering och styrning leder till otrygghet för många och ett onödigt lidande. Kommunal äldreomsorg och landstingets vård måste organiseras samordnat för att ge en tryggare vård och omsorg, stärka patientsäkerheten, minska väntetider och använda resurserna mer effektivt.

TioHundra är en framgångsrik modell med en huvudman för både äldreomsorg och sjukvård, en verksamhet som samfinansieras av landstinget och Norrtälje kommun. Samverkansmodellen har skapat högre effektivitet, med sju procent lägre kostnader än för övriga länet, trots att Norrtälje är socioekonomisk svagare, har högre medelålder och stora avstånd. Vården vid Norrtälje sjukhus rankas som kvalitetsmässigt bäst för sin storleksklass.

TioHundra innebär att samma huvudman svarar för hemtjänst och äldreomsorg, primärvård och vård i hemmet, akutvård och geriatrik. Effektivitetsvinster har även uppnåtts genom att samordna socialpsykiatri, psykiatri och beroendevård. Vi ser ytterligare potential och goda möjligheter i att kunna utveckla en förebyggande hälsovård. Den statliga utredningen om en effektivare sjukvård (SOU 2016:2) framhåller TioHundra som föregångare.

Vi vill skapa liknande lösningar, till exempel kommunförbund med landstings- och kommungemensam nämndorganisation, även för andra delar av länet. Vi vill att landstinget tar fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet. Allra mest akut är denna reform inom vården för multisjuka äldre då de utgör en utsatt grupp med stora vårdbehov, och i dag själva kan tvingas samordna vården från en rad olika utförare. Det är varken effektivt, tryggt eller värdigt.

Därför är också avtalsformen vårdval, enligt nuvarande modell och tillämpning av lagen om valfrihetssystem (LOV), olämplig för geriatriken, då det skulle fragmentera vården än mer.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta

att landstingsstyrelsen uppdras att ta fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet, där vården, inte patienten, tar ansvar för helheten,

Susanne Nordling Thomas Bengtsson

S.M. Shadi Larsson
Shadi Larsson

SAHIR DRAMMEH

LARI HAIKUT-RINGDAHL

MALIN FIJEN PACSAY

Marie-Helena Fjällgs
Marie-Helena Fjällgs

Hälso- och sjukvårdsnämnden
STOCKHOLMS LÄNS LANDSTING

PROTOKOLLSUTDRAG 8/2017
§ 224

SAMMANTRÄDESDAG
2017-09-28

Justerat Anna Starbrink (L)
Dag Larsson (S)

Anslagsdatum 2017-09-29

§ 224 Yttrande över motion 2017:17 av Susanne Nordling, Thomas Bengtsson (MP) m.fl. om sammanhållen vård och omsorg för äldre
HSN 2017-1198

Ärendebeskrivning
Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsdirektören ska yttra sig över motion 2017:17 av Susanne Nordling, Thomas Bengtsson (MP) m.fl. om sammanhållen vård och omsorg för äldre. I motionen föreslås att landstingsfullmäktige beslutar att uppdra till landstingsstyrelsen att ta fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet, där vården, inte patienten, tar ansvar för helheten.

Beslutsunderlag
Hälso- och sjukvårdsdirektören tjänsteutlåtande, 2017-08-17
Motion 2017:17 av Susanne Nordling, Thomas Bengtsson (MP) m.fl. om sammanhållen vård och omsorg för äldre.

Yrkanden
1) Ordföranden Anna Starbrink (L) yrkar bifall till förvaltningens förslag.
2) Susanne Nordling (MP), Dag Larsson (S) och Håkan Jörnehed (V) yrkar bifall till motionen.

Proposition
Ordföranden Anna Starbrink (L) ställer proposition på förslagen och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar enligt ordförandes yrkande.

Beslut
Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Reservationer
Dag Larsson (S) anmäler att S-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Susanne Nordling (MP) anmäler att MP-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.
Håkan Jörnehed (V) anmäler att V-ledamöterna reserverar sig mot beslutet.

Vid protokollet/rätt avskrivet intygas
Henrik Haij

Expedieras
Akten
LS-stab

Hälso- och sjukvårdsförvaltningen

TJÄNSTEUTLÅTANDE
2018-08-17

HSN 2017-1198

Handläggare:
Elisabeth Höglund
Gunilla Benner Forsberg

Hälso- och sjukvårdsnämnden
2017-09-28

Yttrande över motion 2017:17 av Susanne Nordling, Thomas Bengtsson (MP) m.fl. om sammanhållen vård och omsorg för äldre

Ärendebeskrivning

Landstingsstyrelsen har begärt att hälso- och sjukvårdsdirektören ska yttra sig över motion 2017:17 av Susanne Nordling, Thomas Bengtsson (MP) m.fl. om sammanhållen vård och omsorg för äldre. I motionen föreslås att landstingsfullmäktige beslutar att uppdra till landstingsstyrelsen att ta fram en plan för att införa en sammanhållen vård och omsorg för hela länet, där vården, inte patienten, tar ansvar för helheten.

Beslutsunderlag

Hälso- och sjukvårdsdirektören tjänsteutlåtande, 2017-08-17
Motion 2017:17 av Susanne Nordling, Thomas Bengtsson (MP) m.fl. om sammanhållen vård och omsorg för äldre.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts i programberedningen för äldre och multisjuka.

Förslag till beslut

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutar

att till landstingsstyrelsen överlämna hälso- och sjukvårdsdirektörens tjänsteutlåtande som nämndens yttrande

att omedelbart justera beslutet.

Förvaltningens motivering till förslaget

Sammanhållen vård och omsorg, främst för multisjuka äldre är en oerhört viktig fråga som ofta framhålls i det pågående arbetet med att utveckla hälso- och sjukvården. Bland annat framhålls behovet i den statliga utredningen Effektiv vård (2016:2) samt i den nya lagen Samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård (2017:612) som träder i kraft den 1 januari 2018.

För närvarande pågår flera initiativ för att säkerställa en mer sammanhållen vård och omsorg på kort och lång sikt. I nuvarande uppdrag för husläkarverksamhet med basal hemsjukvård är äldre och multisjuka en prioriterad målgrupp. Personer med stora och sammansatta behov ska prioriteras till fasta och kontinuerliga vårdkontakter samt till koordinering av vård och läkemedelsbehandling. Förvaltningen kommer också under pågående arbete med det förfrågningsunderlag som ska gälla för husläkarverksamheten från 2018 att tydliggöra de äldres rätt till en fast läkarkontakt.

Med utgångspunkt från Mål och budget 2018 pågår ett arbete med att identifiera de vårdområden som kan integreras med primärvården för att på ett bättre sätt tillgodose patientens hela vårdbehov. Fokus för detta arbete är inledningsvis de äldres behov av en bättre samverkan mellan exempelvis husläkarverksamheten, primärvårdsrehabiliteringen samt avancerad vård i hemmet och palliativ vård. Vidare kommer förvaltningen att med utgångspunkt från Mål och budget 2018 att påbörja ett arbete med att utveckla geriatrikens och den avancerade hemsjukvårdens roll i nätverkssjukvården.

I samarbete med länets kommuner genom Storsthlm (f.d. KSL) pågår arbete med inriktningen att kommunerna ska överta ansvaret för hemsjukvården 2020. Syftet med övertagandet är att skapa en trygg och säker vård och omsorg samt att använda samhällets resurser effektivare. Den modell som utformas under arbetet ska säkerställa samordningen av individens hälso- och sjukvårdsbehov. I samband med detta arbete har förvaltningen i och med Alliansens skrivelse ”Vårdval seniorvård- Ge de äldre trygghet och frihet i hela vården” (2017-05-16) fått i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett nytt sammanhållet vårdval för äldres sjukvård och omsorg.

Inom ramen för sitt uppdrag kan husläkarverksamheterna starta en så kallad Äldremottagning, vilket majoriteten av mottagningarna har gjort. Till en godkänd äldremottagning ska personer 75 år och äldre:

- kunna ringa direkt, utan knappvalskrav
- kunna få fast vårdkontakt vid behov
- erbjudas besök, eller annan kontakt samma dag eller dagen efter

Syftet med äldremottagningar är att skapa trygghet, tillgänglighet och kontinuitet och därmed öka möjligheten för att ta ett större ansvar för den äldres hela behov av vård och omsorg.

En ny lag träder i kraft den 1 januari 2018 kring samverkan vid utskrivning från sluten hälso- och sjukvård. Den nya lagen innebär en förändrad planeringsprocess vid utskrivning och den landstingsfinansierade öppna vården blir huvudansvarig för samordning av processen vid utskrivning och dirigent för samverkan kring den fortsatta vården utanför sjukhuset.
En regional överenskommelse finns framtagen och är temporär för 2018–2019. Överenskommelsen syftar till att stödja ett gemensamt utvecklingsarbete och fördjupad samverkan mellan kommunerna och landstinget i länet. Parterna ska gemensamt verka för en planeringsprocess i samband med utskrivning från sluten hälso- och sjukvård som har den enskildes behov och önskemål i centrum och där målet är att den enskilde känner sig trygg och uppnår högsta möjliga livskvalitet och funktionsnivå i vardagslivet efter utskrivning.

Utifrån den tidigare nationella satsningen ”Bättre liv för sjuka äldre” våren 2014 initierade hälso- och sjukvårdsförvaltningen projektet Sammanhållen vård genom enhetliga arbetssätt (SVEA). Syftet var att tillsammans med vårdgivare och sakkunniga på förvaltningen ta fram verktyg och systemstöd för vårdgivare som skapar förutsättningar för en mer sammanhållen vård. Med projektet SVEA avsåg Stockholms läns landsting att utgå från den enskildes behov och skapa strukturer och processer för en sammanhållen vård mellan vårdens aktörer med förändrade arbetssätt, uppföljnings-modeller, IT-stöd samt nya mötesforum för samverkan.

Mot bakgrund av det arbete som planeras och pågår för att utveckla en mer sammanhållen vård och omsorg för de äldre är en plan i enlighet med motionens förslag under framtagande. Förvaltningens bedömning är att det fortsatta arbetet inom de redovisade initiativen kommer att ge underlag för ställningstaganden till hur vården och omsorgen ska organiseras för att på ett bättre sätt tillgodose de äldres hela vårdbehov.

Barbro Naroskyin
Hälso- och sjukvårdsdirektör

Anna Ingmanson
Avdelningschef